

Aage Henriksen: I Bygge kredse nærer man ikke store Forventninger til dette Lovforslag, i første Række fordi man i disse Kredse mener, at Lovforslaget er for uklart og paa mange Punkter nærmest synes at skabe yderligere Forværring i hele den i Forvejen for Byggeriet yderst alvorlige Situation.

I Lovforslagets § 5 d fastslaaes det saaledes, at Laanefonden er berettiget til af Laantagerne at betinge sig en højere aarlig Rente end 4 pCt. og at udstede Forskrivninger, der bærer en højere aarlig Rente end 4 pCt. Det lyder jo meget smukt, men hvorledes har den højtærede Minister tænkt sig at føre denne Bestemmelse ud i Virkeligheden uden at komme ind i en Gade, som absolut vil ende blindt? Thi hvorledes vil det i Praksis være muligt at gennemføre Bestemmelsen om den omtalte Rente, uden at denne kommer til at virke paa anden Maade end som Minimumsrente? Og hvor højt bliver Maksimum? Ud fra Byggeriets store samfundsmæssige Betydning er disse Spørgsmaal absolut berettigede.

Dernæst vil jeg gerne pege paa § 8, Stk. 4, der siger, at Laan kan af Bestyrelsen til enhver Tid over for Laantagerne opsiges med 2 Maaneders Varsel. Det er en dejlig Betyggelse at give Laantageren, men hvor skal han saa henvende sig, naar de 2 Maaneder er gaaet?

I § 11 fastsættes det, at Overskud, der maatte fremkomme ved Laanefondens Afvikling, tilfalder Statskassen. Er det da Meningen, at Staten skal tjene paa dette saakaldte samfundsnyttige Forslag, og har man forudset, at det *kan* give Underskud, og hvem skal saa dække ind og hvorledes? Paatager Staten sig ogsaa denne Opgave?

I Bemærkningerne til Lovforslaget peges der bl. a. paa den Risiko, der er forbundet med at være Bygherre under de nuværende Muligheder for Belaaning af Kredit- og Hypotekforeningsobligationer. Men hertil kan siges, at den Risiko, som saa rigtigt er til Stede, ikke formindskes ved denne Lov, men tværtimod forøges, idet der fastsættes den før nævnte 2 Maaneders Opsigelsesfrist. Over for hele denne Usikkerhed ønsker jeg at henvise dels til det Forslag, vi har fremsat allerede i September, dels til det Forslag til Beslutning af Folketinget, som min Gruppe anmeldte den 9. November, og som kommer til Behandling senere. Dette Forslag indeholder en Henstilling til Regeringen om at rette Henvendelse til Nationalbanken om indtil videre at overtage Kredit- og Hypotekfor-

eningsobligationer, udstedte til Byggeri og Nyanlæg efter 1. September i Aar, til Kursen pr. 15. August i Aar.

Til Slut skal jeg henlede Opmærksomheden paa, at det af Regeringen her forelagte Lovforslag er beregnet til at gælde for Byggearbejder, der er paabegyndt efter 1. April 1938 og fuldføres senest 1. November 1940. Man har tilsyneladende ikke regnet med den Mulighed, at vi kan gaa ind i en Frostvinter, som komplet vil standse Byggeriet, og der mangler derfor Bestemmelser om, hvad der saa videre skal foretages.

Efter Oplysninger, jeg har indhentet fra kompetent Side, kan man vist roligt gaa ud fra, at det foreslaaede Beløb 35 Mill. Kr. ikke er nær tilstrækkeligt; i hvert Fald vil der sikkert medgaa 50 Mill. Kr. Det synes saaledes, at man har handlet efter Principet: den, der kommer først til Mølle, faar først malet.

Indenrigsministeren (Bertel Dahlgaard): Jeg takker for den velvillige Modtagelse, Lovforslaget har faaet fra alle Sider undtagen fra den sidste Taler. Jeg vil gerne først rette nogle almindelige Bemærkninger til de Udtalelser, som det ærede Medlem Hr. Krag fremkom med.

Det ærede Medlem Hr. Krag begyndte med at sige, at i en tilsvarende Situation i 1931 — en Situation, som jo ingenlunde var mindre betænkelig, ja, som jeg erkender var endnu mere betænkelig — klarede man sig igennem uden Lovgivning af denne Art. Dette er jo rigtigt nok. Men hvordan klarede man sig igennem? Jeg tror, at de, der var ude for de Storme, der gik hen over det Byggeri, som var under Udførelse i 1931, da England forlod Guldet, vil have et meget stærkt Indtryk af, hvordan man „klarede sig igennem“. Der var mange, der fik deres afgørende økonomiske Stød ved det, der dengang skete. Og jeg vil saamænd gerne indrømme, at jeg maaske allerede i Efteraaret 1931 burde have forelagt et Lovforslag, svarende til det her foreliggende, men et saadant Lovforslag paa et noget andet Grundlag blev jo fremlagt i Foraaret 1932 — saa vidt jeg husker, var det i Foraaret 1932, det tør jeg ikke bestemt sige, men det var altsaa endnu medens man stod i Byggekrise.

Det ærede Medlem Hr. Krag sagde, at Rentesituationen var meget usikker med Hensyn til Fremtiden, og deri laa en betydelig Risiko for dem, der optog kortfristede Laan af denne Art, idet de jo ikke vidste, hvorledes Forholdene vilde ligge, naar saadanne i 2—3 Aar løbende Obligationers